
Strom prianí
Katherine Applegateová
Ilustroval Charles Santoso
ALBATROS

Strom prianí

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatros.sk
www.albatrosmedia.sk

Katherine Applegateová

Strom prianí – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2019

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS MEDIA a.s.

Albatros

Strom prianí

Strom prianí

Katherine Applegateová

Ilustroval Charles Santoso

Albatros

Illustrations copyright © 2017 by Charles Santoso
All rights reserved.

WISHTREE by Katherine Applegate
Copyright © 2017 by Katherine Applegate
Originally published by Feiwel and Friends, an imprint of Macmillan USA
published by arrangement with Pippin Properties Inc. through
Rights People, London
Translation © Zuzana Trstenská, 2019
ISBN v tlačenej verzii 978-80-566-1264-4
ISBN 9e-knihy 78-80-566-1319-1 (1. zverejnenie, 2019)

Pre prichádzajúcich
aj vítajúcich

Buď iný k stromom

Kedysi prastarý ľud
poznal hovoriaci dub.
Mne sa však privraví slovkom
ktorýkoľvek zo stromkov.
Za všetko, čo viem, vďačím im,
stromom múdrym, prekrásnym.
No takým, čo chcú rozprávať,
takým, čo nechcú počúvať,
nezaznie z pier stromčeka
ani jedna slabika.

—MARY CAROLYN DAVIES (1924)

1

Je ťažké zhovárať sa so stromami.
Nepotrpíme si na klábosenie.

Tým nechcem povedať, že nedokážeme úžasné veci, veci, ktoré vy pravdepodobne nikdy nezvládnete.

Kolíšeme čerstvo operené sovíčatá. Udržiavame nestabilné domčeky v korunách. V našich listoch prebieha fotosyntéza.

No rozprávať sa s ľuďmi? To nerobievame.

Len skúste požiadať strom, aby vám povedal dobrý vtip.

My stromy sa rozprávame s tými,
o ktorých vieme, že im môžeme veriť.
Rozprávame sa s nebojácnymi veveričkami.
Rozprávame sa s usilovnými červíkmi, rozprávame sa s blýskavými motýľmi a hanblivými morami.

Vtáky? Tie sú rozkošné. Žaby? Sú ufrflané, ale dobrosrdečné. Hady? Sú príšerné klebetnice.

Stromy? Ešte som nestretol strom, ktorý by som nemal rád.

Teda… dobre, jeden taký poznám. Ten platan na rohu. Ten, čo neustále tára.

No či sa niekedy zhovárame s ľuďmi? Či sa s nimi skutočne *rozprávame*, či máme túto najľudskejšiu z ľudských vlastností?

Dobrá otázka.

Koniec koncov stromy majú pomerne komplikovaný vzťah s ľuďmi. V jednej chvíli

nás objímate. V nasledujúcej z nás vyrábate stoly a paličky, ktorými vám lekár pridŕža jazyk, keď vám pozerá do hrdla.

Možno uvažujete nad tým, prečo ste sa na prírodopise na hodinách nazvaných *Matka príroda je naša priateľka* neučili o tom, že stromy vedia rozprávať.

Nehnevajte sa na svojich učiteľov. Pravdepodobne vôbec nevedia, že stromy vedia rozprávať. Väčšina ľudí to nevie.

No ak sa ocitnete v blízkosti zvlášť priateľsky vyzerajúceho stromu a vo zvlášť šťastný deň, nezaškodí, ak sa započúvate.

Stromy nevedia rozprávať vtipy.

No rozhodne vieme rozprávať príbehy.

A ak začujete len šepot listov, netrápte sa. Stromy sú v hĺbke srdca väčšinou introverti.

2

Len tak mimochodom, volám sa Červený.

Možno sme sa stretli. Som dub, ktorý rastie pri základnej škole. Som veľký, ale nie príliš. V lete vrhám príjemný tieň a na jeseň som krásne sfarbený. Poznáte ma?

Som hrdý na to, že som dub červený, známy aj pod honosným latinským názvom *Quercus rubra*. Dub červený je jeden z najčastejšie sa vyskytujúcich stromov

v Severnej Amerike. Len v mojej štvrti sú nás stovky a koreňmi prepletáme zem, akoby sme o dušu štrikovali.

Mám zvrásnenú, červenosivú kôru, kožovité listy so špicatými lalôčikmi, mám tvrdohlavé korene, ktoré skúmajú zem, a, toto neberte ako samochválu, na jeseň mám najkrajšiu farbu na ulici. „Červený“ nie je dosť výstižné. V októbri vyzerám, akoby som horel. Je zázrak, že sa ma hasiči nesnažia každú jeseň uhasiť.

Možno vás prekvapí, že všetky duby červené sa volajú Červený.

Rovnako sa všetky javory cukrové volajú Cukor. Všetky borievky sa volajú Borievka. A všetky vistérie sa volajú Vistéria.

Tak to funguje vo svete stromov.

Nepotrebujeme mená, aby sme sa rozpoznali.

Predstavte si triedu, v ktorej by sa každé dieťa volalo Melvin. Predstavte si úbohú učiteľku, ktorá by sa každé ráno usilovala zapísať dochádzku.

Je dobré, že stromy nechodia do školy.

Samozrejme, jestvujú aj výnimky. Kdesi v Los Angeles je palma, ktorá trvá na tom, že sa volá Karma, ale veď viete, akí čudní sú niektorí Kalifornčania.

3

Moji priatelia ma volajú Červený a aj vy ma tak môžete oslovovať. Hoci ľudia v našej štvrti ma už veľmi dlho nazývajú „strom prianí".

Majú na to dôvod, ktorý siaha hlboko do minulosti, keď som bol sotva viac ako semienko s veľkými snami.

Je to dlhý príbeh.

Každý rok na prvého mája prichádzajú ľudia z celého mesta, aby ma ozdobili

kúskami papiera, pásikmi lásky, farebnými šnúrkami a občas aj zablúdenou bielou ponožkou z úboru na telesnú. Každý takýto darček predstavuje sen, želanie, túžbu.

Či už je natiahnutý na moju vetvičku, hodený do mojej koruny alebo uviazaný na mašličku, každý predstavuje nádej v niečo lepšie.

Stromy prianí majú dlhú a úctyhodnú niekoľkostoročnú minulosť. V Írsku je ich mnoho, hoci zväčša sú to hlohy a občas jasene. No stromy prianí nájdete po celom svete.

Keď ma ľudia navštívia, väčšinou sú milí. Zdá sa, že chápu, že ak mi na konárik niečo pouväzujú príliš natesno, nebudem môcť rásť tak, ako potrebujem. Sú nežní k mojim mladým lístkom, opatrne stúpajú okolo mojich odhalených koreňov.

Keď ľudia napíšu svoje želanie na kúsok látky alebo papiera, uviažu mi ho na

vetvičku. Zvyčajne svoje prianie aj nahlas zašepkajú.

Tradične sa priania robia na prvého mája, ale ľudia sa pri mne pristavia aj po zvyšok roka.

Och, nekonečná obloha, čo som si už vypočul:

Prajem si lietajúci skateboard.
Želám si svet bez vojny.
Prajem si týždeň bez oblakov.
Želám si najväčšiu čokoládu na svete.
Prajem si jednotku z písomky z geografie.
Prajem si, aby pani Gentoriniová nebola ráno taká namrzená.
Želám si, aby sa ockovi zlepšil stav.
Želám si, aby som občas nebol hladný.
Prajem si, aby som nebola stále taká osamelá.
Kiežby som vedel, čo si mám želať.

Toľko prianí. Veľké aj bláznivé, sebecké aj láskavé.

Je pre mňa veľkou cťou, že mám staré unavené údy ozdobené toľkými nádejami. Hoci večer na prvého mája vyzerám, akoby na mňa niekto vysypal kôš s odpadkami.